

Folkhälsomyndigheten

Vad gäller i skolan från 29 september?

Från och med 29 september 2021 upphör de föreskrifter och allmänna råd om covid-19 som riktar sig till verksamheter. Det inkluderar även skolverksamheter som förskolan, grundskolan, gymnasieskolan och andra skolformer. Här finns mer information om vad som gäller för skolverksamheterna framöver.

Den höga vaccinationstäckningen är grunden för de förändringar som gäller från och med 29 september. Därför är det fortsatt viktigt att alla som har möjlighet vaccinerar sig.

Även framöver ska skolorna utgå från sitt generella ansvar för att motverka spridning av smittsamma sjukdomar. De behöver dessutom ha en fortsatt beredskap att hantera fall och utbrott av covid-19 enligt tidigare tillvägagångssätt.

Var och en har fortsatt ansvar för att motverka smittspridning

I de allmänna råden som gäller från och med 29 september ges rekommendationer till enskilda, dvs. var och en av oss, för att förhindra smittspridning av covid-19. Bestämmelserna utgår från smittskyddslagen (2004:168). Det innebär till exempel att elever, vårdnadshavare och skolpersonal ska stanna hemma när de är sjuka.

I de nya allmänna råden finns en särskild del som riktar sig till ovaccinerade. Dessa råd innefattar bland annat att hålla avstånd till andra människor när det är möjligt. Råden till ovaccinerade gäller inte personer som är under 18 år eller som av medicinska skäl rekommenderats att inte vaccinera sig mot covid-19. Skolan har emellertid ingen skyldighet att anpassa sin verksamhet för ovaccinerade individer utifrån Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd.

[Länk: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2021/september/ovaccinerade-bor-fortsatta-vara-forsiktiga-efter-den-29-september/>]

Verksamheter har ett generellt ansvar att förebygga smittspridning

Skolverksamheterna har även framöver ett generellt ansvar för att motverka spridning av smittsamma sjukdomar i skolmiljöer, t.ex. genom förebyggande åtgärder. Det förebyggande arbetet bör ses utifrån ett långsiktigt och hållbart perspektiv. Förebyggande åtgärder ska stå i proportion till att barn, utifrån dagens kunskapsläge, sällan blir allvarligt sjuka av covid-19 samt till den höga vaccinationstäckningen i befolkningen.

Här finns förslag till allmänt förebyggande åtgärder i skolan [länk till avsnittet/punktlistan nedan].

Barn och ungdomar har varit med om stora omställningar av sina liv under pandemin. Därför behöver de förebyggande åtgärder som genomförs i skolverksamheterna vara proportionerliga i förhållande till riskerna med smittspridning. Åtgärderna bör inte påverka barns och ungdomars välbefinnande eller den pedagogiska verksamheten mer än nödvändigt.

Bevara lärdomar från ett gott förebyggande arbete

Ta vara på erfarenheterna från det förebyggande arbete som redan har gjorts under pandemin, t.ex. goda hygienrutiner. Förebyggande åtgärder kan motverka inte bara spridningen av covid-19, utan även andra smittsamma sjukdomar som vanligtvis sprids under framför allt vinterhalvåret.

Anpassningar som inte har så stor påverkan på barns och ungdomars välbefinnande, eller den pedagogiska verksamheten, kan vara kvar en längre tid. Det är upp till verksamhetsansvariga att avgöra vilka anpassningar som kan vara kvar och vilka som bör fasas ut. Det kan bland annat bero på hur verksamheten är utformad, storleken på lokaler och verksamhet, åldern på eleverna samt redan planerade aktiviteter. Om verksamheter har en pågående smittspridning kan ytterligare åtgärder och anpassningar vara motiverade.

Det behövs fortsatt beredskap för att hantera fall och utbrott av covid-19

Skolans huvudmän behöver även fortsättningsvis ha en beredskap för att hantera fall och utbrott av covid-19 i skolmiljöerna. Regionerna bör upprätthålla en god kapacitet för testning och smittspårning. Åtgärder i skolan kan bli aktuella efter dialog med regionernas smittskydd i samband med utbrott av covid-19. Läs mer om detta i avsnittet om hantering av covid-19 i skolmiljö [Länk: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/verksamheter/information-till-skola-och-forskola-om-den-nya-sjukdomen-covid-19/hantering-av-covid-19-i-skolmiljo/>].

Skolan är också en arbetsplats

Verksamhetsansvariga bör vara medvetna om att individer kan känna sig fortsatt oroliga för smittspridning. Det kan därför vara lämpligt att undvika alltför stora evenemang den närmaste perioden efter att restriktionerna har hävts.

Arbetsplatser kommer även fortsättningsvis att behöva genomföra riskbedömningar utifrån ett arbetsmiljöperspektiv när det gäller risk för att utsättas för smitta. Detta är något som bedöms och hanteras i varje enskild verksamhet och regleras i arbetsmiljölagstiftningen. För ytterligare information se Arbetsmiljöverkets webbplats [Länk: <https://www.av.se/halsa-och-sakerhet/sjukdomar-smitta-och-mikrobiologiska-risker/smittrisker-i-arbetsmiljon/coronaviruset/stod-i-arbetsmiljoarbetet-under-covid-19-pandemin/>].

Förslag på allmänt förebyggande åtgärder i skolan

Nedan följer några förslag på åtgärder som skolan kan vidta för att minska risken för spridning av smittsamma sjukdomar:

- Informera elever, vårdnadshavare och personal om att det är viktigt att de stannar hemma när de är sjuka [Länk: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/skydda-dig-och-andra/det-har-galler-fran-och-med-den-29-september/>]
- Upprätthåll möjligheterna till god handhygien:
 - Se till att det finns goda möjligheter till handtvätt med tillgång till tvål och pappershanddukar.
 - Sätt upp affischer om handtvätt.
- Främja utevistelse då det är bra för alla och minskar risken för luftvägsinfektioner.
- Beakta att ventilation, städning och hygien är faktorer som alltid är viktiga för att förebygga risk för sjukdom i skolmiljö. Se till att ventilationssystemen fungerar som de ska och att luftväxlingen är dimensionerad för det antal människor som vistas i lokalerna. Ändamålet med att städa i förskolor och skolor är att minska en rad föroreningar i inomhusmiljön, t.ex. mögel, kvalster, bakterier, pollen, pälsdjursallergen och virus. Det är ämnen som kan påverka människors hälsa negativt. Läs mer om vår tillsynsvägledning till miljö- och hälsoskyddsmyndigheterna [Länk: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/miljohalsa-och-halsoskydd/tillsynsvagledning-halsoskydd/>].